EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 14.11.2023
COM(2023) 703 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

avoimesta datasta ja julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/1024 (”avointa dataa koskeva direktiivi”) nojalla komissiolle siirretyn delegoitujen säädösten antamisvallan käyttämisestä

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

avoimesta datasta ja julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/1024 (”avointa dataa koskeva direktiivi”) nojalla komissiolle siirretyn delegoitujen säädösten antamisvallan käyttämisestä

1. JOHDANTO

Direktiivi (EU) 2019/1024 avoimesta datasta ja julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä[1] annettiin 20. kesäkuuta 2019, ja se tuli voimaan 16. heinäkuuta 2019.

Direktiivissä (EU) 2019/1024 vahvistetaan oikeudellinen kehys julkisen sektorin elinten tai tiettyjen julkisten yritysten hallussa olevien julkisen sektorin tietojen, kuten maantieteellisten tietojen, kiinteistörekisteritietojen, tilastotietojen tai oikeudellisten tietojen, ja julkisrahoitteisten tutkimustietojen uudelleenkäytölle. Sen tavoitteena on lisätä julkisen sektorin tietojen sosioekonomista potentiaalia esimerkiksi helpottamalla sen saatavuutta startup-yrityksille sekä pienille ja keskisuurille yrityksille, lisäämällä sellaisten dynaamisten tietojen ja data-aineistojen tarjontaa, joilla on erityisen suuri taloudellinen vaikutus, sekä edistämällä kilpailua ja avoimuutta tietomarkkinoilla. Se on yksi toimenpiteistä, joilla pyritään vauhdittamaan EU:n datataloutta ja tekoälyn kehittämistä.

Direktiivillä (EU) 2019/1024 otettiin käyttöön arvokkaiden tietoaineistojen käsite. Ne määritellään asiakirjoiksi, joiden uudelleenkäytöstä on merkittävää hyötyä yhteiskunnalle ja taloudelle. Siksi niihin sovelletaan erillisiä sääntöjä, joilla varmistetaan, että ne ovat saatavilla maksutta ja koneellisesti luettavassa muodossa. Jäsenvaltioiden on asetettava ne saataville sovellusrajapintojen (API) kautta ja tarvittaessa kerralla ladattavana tiedostona. Arvokkaiden tietoaineistojen temaattinen soveltamisala määritellään direktiivin liitteessä I, jossa luetellaan kuusi teemaluokkaa (paikkatiedot, maan havainnointi ja ympäristö, säätiedot, tilastotiedot, yritys- ja yritysten omistustiedot, liikkuvuustiedot).

Direktiivissä (EU) 2019/1024 säädetään yhdestä delegoitujen säädösten antamisvallan siirrosta komissiolle.

2. OIKEUSPERUSTA

Direktiivin (EU) 2019/1024 13 artiklan 2 kohdassa siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä liitteen I muuttamiseksi lisäämällä siihen uusia arvokkaiden tietoaineistojen teemaluokkia, jotta voidaan ottaa huomioon teknologioiden ja markkinoiden kehitys. Direktiivin (EU) 2019/1024 15 artiklan 2 kohdan mukaan säädösten antamisvalta siirretään komissiolle 16 päivästä heinäkuuta 2019 viiden vuoden ajaksi. Komission on laadittava siirrettyä säädösvaltaa koskeva kertomus viimeistään yhdeksän kuukautta ennen viiden vuoden kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.

[1] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1024, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, avoimesta datasta ja julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä (EUVL L 172, 26.6.2019, s. 56–-83).

3. SIIRRETYN SÄÄDÖSVALLAN KÄYTTÄMINEN

Komissiolla on direktiivin (EU) 2019/1024 13 artiklan 2 kohdan nojalla valta antaa delegoituja säädöksiä direktiivin 15 artiklan mukaisesti liitteen I muuttamiseksi lisäämällä siihen uusia arvokkaiden tietoaineistojen teemaluokkia, jotta voidaan ottaa huomioon teknologioiden ja markkinoiden kehitys.

3.1. KERTOMUKSEN KATTAMALLA AJANJAKSOLLA KÄYTETYT VALTUUTUKSET

Komissio ei ole tähän mennessä käyttänyt sille direktiivin (EU) 2019/1024 13 artiklan 2 kohdassa siirrettyä valtaa.

Direktiivin (EU) 2019/1024 liitteessä I säädetyt kuusi alkuperäistä luokkaa tarjosivat riittävän temaattisen soveltamisalan ensimmäisen arvokkaiden tietoaineistojen luettelon laatimiseksi. Sen vuoksi komissio ei ole vielä käyttänyt siirrettyä säädösvaltaansa muuttaakseen liitettä I ja lisätäkseen siihen uusia arvokkaiden tietoaineistojen teemaluokkia. Komissio päättää siirretyn säädösvallan käytöstä, kun se kerää näyttöä siitä, että jäsenvaltiot ovat panneet täytäntöön ensimmäisen arvokkaiden tietoaineistojen luettelon. Valmisteluvaiheessa komissio on jo teettänyt tutkimuksen[2] mahdollisten uusien teemaluokkien määrittämiseksi.

PÄÄTELMÄT

Komissio pitää tarpeellisena jatkaa direktiivin (EU) 2019/1024 13 artiklan 2 kohdassa säädettyä säädösvallan siirtoa ilman eri toimenpiteitä viidellä vuodella direktiivin 15 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Tämä johtuu siitä, että direktiiviin (EU) 2019/1024 saattaa tulevina vuosina saattaa olla tarpeen sisällyttää uusia arvokkaiden tietoaineistojen teemaluokkia direktiivin 13 artiklan 2 kohdan mukaisen säädösvallan siirron nojalla. On erityisen tärkeää säilyttää oikeudellisessa kehyksessä tarvittava joustavuus, jotta sitä voidaan mukauttaa tekniikan ja markkinoiden viimeisimpään kehitykseen ja komissio voi ottaa tulevaisuudessa huomioon julkisen sektorin tietojen uudet temaattiset alueet.

Antamalla tämän kertomuksen komissio täyttää direktiivin (EU) 2019/1024 15 artiklan 2 kohdan mukaiset raportointivaatimukset.

Komissio pyytää Euroopan parlamenttia ja neuvostoa ottamaan huomioon tämän kertomuksen.

[2] Euroopan komissio, Viestintäverkkojen, sisältöjen ja teknologian pääosasto, *Identification of data themes for the extensions of public sector High-Value Datasets – Final study*, Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2023, https://data.europa.eu/doi/10.2759/739414.